

Ivită odată trebuința de fonduri noi de producție crește și cererea de capital mobil cu care ar urma să se facă față cheltuelilor sporite. Satisfacerea acestei trebuințe era destul de ușoară, când circulația fiduciară era în continuă creștere. Acum însă, de când s'a inaugurat politica deflaționismului — când s'a limitat urcarea circulației fiduciare — nu se mai pot afla cu ușurință mijloacele necesare producției. Lipsa banului au însuflețit pe inflaționiști să facă propunerea de a emite cantități noi de hârtie monetă, argumentând, că criza de numerar o produce go'ul ce rezultă din cele circa 2¹/₂ miliarde Lei cele ce se află resfirate pe toate piețele financiare mondiale precum și circa 4—5 miliarde tezauriate de țărani.

Ideia aceasta a pătruns aproape în toate păturile sociale, așa că rar se aud voci să arăte cât de puțin este întemeiată această aserțiune. Cred, că nu intră în cadrul acestui articol a trata cu deamănuntul toate aceste chestiuni, doresc însă a pune în relief numai punctele cele mai esențiale, menționând numai în treacăt, că nu este just că s'ar afla 2¹/₂ miliarde Lei efectivi în străinătate. Aceasta ne o dovedește cu prisosință chiar faptul, că băncile mari din străinătate primesc și acum depuneri în Lei contra bonificării unei dobânzi de 1—2%, pe cum mi s'a afirmat de curând de un reprezentant al unei bănci din Elveția. Or, nu va presupune nimenea, că acești Lei efectivi — depuși la băncile din străinătate, după cari aceste plătesc deponenților lor interese — rămân în trezoreria lor. Greșala se comite prin aceea, că mulți gândesc, că tot ce datorăm străinătății se află în seafurile băncilor străine. Ei nu iau în considerare, că mai tot ce datorăm străinătății sunt creanțe, ce se află numai înregistrate și creditorii noștri au disponibilități la marile bănci ale noastre, și nu țin la ei bilete de ale Băncii Naționale. Astfel stocul de hârtie monetă, ce ne servește ca mijloc de schimb nu e știrbit prin datoriile noastre față de străinătate; paralele ce le datorăm se află depozitate la noi în țară. Cele afirmate relativ la tezaurare însă nu sunt lipsite de temei.

Unii, cari gândesc, că prin inflaționism ar putea să facă să dispară criza de numerar nu țin seamă de cauzele ei; ei nu iau în considerare că, până a vem o valută, care și dacă nu a ajuns în stadiu de urcare, dar cel puțin s'ar stabili la un nivel oarecare, nu putem scăpa de criza de numerar. Urcarea circulației fiduciare ar paraliza numai pe moment efectul crizei, nici decum însă nu ar face o să dispară de tot. Cred, că Germania și mai până de curând și Austria ne-a dat pilde destul de eclatante în această privință. În Germania deși sunt bilioane în calculație și zilnic se emit miliarde, totuși are de luptat cu criza de numerar. Acolo unde valuta e în continuă scădere, devine acută criza de numerar.

Pentru a înlătura criza de numerar trebuie să atacăm răul la rădăcina sa, și aceasta i: valuta — o problemă greu de soluționat. Până când greutățile soluționării acestei probleme se vor reduce, trebuie să ne căutăm mijloacele, cari ar tinde la o slăbire a efectelor crizei de numerar. Acestea ar fi: introducerea clearingului în general și a orice sistem prin care la facerea plăților s'ar putea renunța la folosirea hârtiei monete. Cu pildă bună ar trebui să premergea Banca Națională, cu introducerea giroclearingului și familiarizarea în pături mai largi a instituțiunii de compensație; apoi să se instituească casa de compensație poștală, care funcționa înainte de război.

TRAIAN NICHICIU
director în științele
economice.

Monedele de metal.

La 25 Octombrie s'a deschis la ministerul de finanțe de către comisia de baterea monezii metalice plicurile cu ofertele uzinelor și reprezentanților monețăriilor, cari participă la licitația publică pentru baterea 150 de milioane de piese complet frapate, dintre cari 50 de milioane de câte 2 lei și 100 de milioane de câte 1 leu.

Piesele se vor compune din 75 la sută cupru și 25 la sută nichel, vor avea o greutate de 7 grame și 25 mm. diametru, piesa de 2 lei și de 3 jum. gr. și 21 mm. diametru cea de 1 leu. Pe față vor avea imprimat cuvântul «România», marca țării și anul emisiunii, iar pe verso «Bun pentru 1 leu» (sau 2 lei).

Până acum comanda pentru fabricarea monezelor nici n'a fost efectuată. După ce monedele vor fi efectuate, guvernul va trebui să instituie o delegație, care să verifice dacă efectuarea, corespunde condițiilor, după care va urma formalitatea recepționării.

Abia prin luna Ianuarie sau Februarie se așteaptă sosirea primului stoc de monede metalice.

Dreptul de vânzare al sărei.

— Ridicarea restricțiilor actuale. —

Se știe, că potrivit dispozițiilor legii monopolurilor statului, vânzarea sărei este liberă în sensul că oricine poate vinde acest articol fără să aibă nevoie de o autorizație specială a regiei.

Datorită împrejurărilor anormale pricinuite de războiul mondial vânzarea sărei a început să fie un obiect de speculă, așa că regia în intenția de a înlătura specula a provocat, încă din 1914, un jurnal al consiliului de miniștri, prin care dreptul de vân-

zare al sărei s'a limitat la anumite persoane autorizate de regia monopolurilor.

Cum astăzi situațiunea s'a schimbat iar limita-rea dreptului de vânzare nu mai dă rezultate mulțumitoare din nici un punct de vedere, Direcțiunea generală a regiei va cere anularea numitului jurnal a consiliului de miniștri și reîntrarea în dispozițiunile legii adică libertatea completă de vânzare a sărei.

Inființarea unei „Bănci Poștale“.

Aflăm că proiectul lucrat de biroul „Solidarității“ a aflat apreciere justă în cercurile interesate.

La Asociațiunea Bancilor Române se lucrează actualmente la inființarea unei „Bănci Poștale Române“ în genul băncilor similare din streinătate.

Cele 4,000 de ghișeuri poștale, răspândite în România întregită, vor servi ca agenții-sucursale ale acestei bănci.

În mediu, fiecare oficiu poștal ar administra anual, aproximativ 200 de livrete de depuneri, în total adică 800 de mii de livrete. Acesta ar reprezenta circa suma de șase miliarde lei, cari ar fi la dispoziția statului.

Ca prim fond ar servi suma de aproape 100 milioane lei, ce au rămas ca moștenire dela „Banca Poștală austro-ungară“. Această sumă, prin lichidarea numitei bănci, revine de drept — conform tratatelor de pace — locuitorilor din teritoriile alipite, foste ale monarhiei austro-ungare.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

O nouă bancă în Oravița. Incurând va lua ființă o nouă bancă în Oravița (Banat). Acționarii (pârtași) acestei bănci vor fi țărani de pe valea Cărașului, cari vor în tovărășie, propășirea economică-financiară a acestui ținut. Dorim spor la muncă și să fie într'un ceas cu noroc.

Burse. Camera de Comerț și Industrie din Brașov a hotărât să acorde pentru burse (stipendii) de câte 4000 lei pentru completarea studiilor de specialitate, la doi tineri meseriași și altor doi tineri elevi comerciali.

56 mii locuințe construite într'o lună în — Yokohama. Orașul japonez Yokohama, bântuit nu de mult de cutremur, începe să se refacă. Oamenii refugiați se întorc înapoi. S'au construit deja 56.000 de locuințe de lemn pentru adăpostirea lor. Te pomenești că Japonia bântuită de groaznicul cutremur se reface mai repede ca țara noastră bântuită de râvna de îmbogățire peste noapte și de corupție.

Cât vin s'a produs în Oradea. În urma unui recensământ, s'a constatat că podgoriile Oradei-Mari (Ardeal) au produs anul acesta peste 16.000 Hl. vin. Producția dela 1919 încoace, când a fost de 8430, este mereu în creștere. Calitatea vinurilor pare a fi cu mult superioară celor din anii trecuți.

O școală de negoț. În ziua de Luni 12 Noembrie cr., se va deschide pentru întâia oară în chișinău, școala practică de negoț.

Cursurile vor fi practice.

Deschiderea unor școli. În ziua de 1 Noembrie cr., s'a sărbătorit cu mare însuflețire inaugurarea noului local al școlii de arte și meserii din Focșani.

Jugoslavia rămâne la politica sa de deflație. După știrile date de către „Zagraber Tagblatt“ consiliul de administrație al Băncii Naționale jugoslave a refuzat în ședința sa de la 6 Noembrie, unde trebuia să fie discutată chestiunea unui nou împrumut precum și aceia a unei noi emisiuni de bancnote, după lungi debateri, toate cererile de mărime a creditului și a stockului de bancnote în circulație Ministerul de finanțe s'a declarat categoric contra politicii de inflație și numește un simptom nesănătos, faptul că băncile și marea industrie cer credite noi.

Consiliul de miniștri s'a declarat și el contra inflației, ministrul de finanțe, arătând că o inflanție ar aduce după șine o prăbușire a dinarului; consiliul de miniștri a dat împuternicire ministrului de finanțe de a se menține hotărât la actuala sa politică financiară.

Adresăm rugarea noastră

tuturor abonaților restanți să binevoiască a ne trimite de urgență atât abonamentul restant cât și abonamentul anului curent. Revista se susține cu mari cheltueli de tipar și neplata abonamentelor periclitează apariția regulată a Revistei.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

Concurs.

Banca „Ardeleană“ s. a. în Orăștie publică concurs pentru ocuparea **postului de director executiv.**

Ofertele sunt a se înainta împreună cu indica-rea pretensiunilor de salar și cu documentele privitoare la cvalificația teoretică și practică a refelectanților până la 20 Decembre a. c.

Postul se poate ocupa imediat după denumire. Orăștie, la 10 Novembre 1923.

